

ת"פ 43247/08/15 - אייל אבו חמד נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 43247-08-15 מדינת ישראל נ' אבו חמד ואח'

בפני כבוד השופט עמית פרייז
מבקש/ נאשם 1
נגד
משיבה/ מאשימה
ע"י שלוחת תביעות נתניה

אייל אבו חמד ע"י עו"ד גולדשטיין יגאל
מדינת ישראל

החלטה

לפני בקשת נאשם 1 (להלן: "הנאשם") לחזרה מהודיה.

רקע

ביום 23/8/15 הוגש כנגד הנאשם וכנגד נאשמת 2 (בת זוגו במועד הרלוונטי) כתב האישום בתיק זה. במסגרת כתב האישום יוחסו לנאשם עבירות של פציעה כשהעברין מזויין, החזקת סכין למטרה לא כשרה ואיומים. לנאשמת 2 יוחסה עבירה של שיבוש הליכי משפט.

מעובדות כתב האישום הרלוונטיות לנאשם, עולה כי נאשמת 2, בעצת הנאשם, קבעה פגישה עם המתלונן, בן זוגה לשעבר, עליו היא התלוננה בפני הנאשם כי מטריד אותה. הנאשם הגיע לפגישה (שהתקיימה בלובי של בניין) מצויד בסכין ואלת ברזל. הוא הכה את המתלונן באמצעות האלה והפיל את הטלפון הנייד של המתלונן מידו. משהמתלונן החל לברוח מהמקום הנאשם רדף אחריו רגלית ובאמצעות רכב.

ביום 24/5/16 התקיים דיון בתיק בפני כב' השופטת איטה נחמן, בו יוצג הנאשם ע"י עו"ד חן מאירי. בדיון הציגו הצדדים הסדר טיעון חלקי לפיו הנאשם יודה יורשע וישלח לתסקיר שירות המבחן, שבין היתר יבחן את בקשת ההגנה לאי הרשעה. ב"כ המאשימה ציין בדיון כי עמדת המאשימה היא הרשעה ומאסר אולם הוסכם כי הצדדים ישובו וישוחחו לאחר התסקיר. במעמד הדיון אמר הנאשם: **"מאשר את הסדר הטיעון. מודה בעובדות כתב האישום"**.

להשלמת התמונה יצוין כי ביום 27/9/16 נאשמת 2 הודתה והורשעה בחלקה בכתב האישום (הנוגע לאשר אירע לאחר הפגיעה במתלונן) ודינה נגזר.

ביום 27/11/16 התקבל תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם. בתסקיר נכתב כי הנאשם קיבל "אחריות פורמאלית" לביצוע העבירה. בד בבד הנאשם העלה בפני שירות המבחן טענה לפיה התכוון להידבר עם המתלונן ולא לפגוע בו, כאשר האירוע התפתח נוכח סברתו של הנאשם כי המתלונן מבקש לפגוע בו. מהתסקיר עולה גם כי קצינת המבחן התרשמה שהסיכוי להישנות עבירה גבוה, וכי אין ביכולתו של שירות המבחן לבוא בהמלצה שביכולתה להפחית את הישנות העבירה בעתיד.

ביום 30/11/16 התקיים דיון בפני בעניינו של הנאשם בו הוא יוצג ע"י עו"ד אחר, עו"ד אסף גונן. ב"כ זה של הנאשם עתר לקבלת תסקיר משלים בעניינו של הנאשם לאור העובדה כי, לדבריו, אי הבנה בין הנאשם לשירות המבחן הובילה לממצאי התסקיר הראשון, כאשר הנאשם מוכן לטיפול. בתגובה אמר הנאשם כי הוא מעוניין בטיפול, אך מייד לאחר מכן הוסיף כי אינו מאמין בכך. בתגובה מסר ב"כ הנאשם כי הנאשם צריך טיפול, אך אינו מבין לעומק את משמעות הטיפול, והוא, דהיינו ב"כ, יבהיר לו את העניין.

ביום 21/2/17 התקבל תסקיר משלים בעניינו של הנאשם. בתסקיר נכתב כי ביום 21/12/16 התקיימה פגישה נוספת עם הנאשם. מתואר כי במסגרת הפגישה הנאשם ביטא כעס כלפי התרשמות שירות המבחן ממנו בתסקיר הקודם וכן הביע התנגדות לשילובו בהליך טיפולי. בהמשך מתואר כי ביום 10/2/17, במסגרת שיחה טלפונית שניהלה קצינת המבחן עם הנאשם, אמר לה הנאשם כי בכוונתו לחזור מהודאתו בתיק.

ביום 19/2/17 הגיש הנאשם את הבקשה לחזרה מהודיה. הבקשה מתבססת על 3 נימוקים: 1. לנאשם רצון כן ואמיתי לקבל את יומו בביהמ"ש ולטהר את שמו מן האישומים. 2. ההודיה נמסרה לאחר שבאת כוחו הקודם של הנאשם לחצה עליו לעשות כן. 3. בהליך מסירת ההודיה נפלו פגמים מהותיים.

התביעה מתנגדת לבקשה, נוכח העובדה כי הנאשם הודה בכתב האישום כשהיה מיוצג. מתגובת ב"כ הקודמת של הנאשם, עו"ד חן מאירי, עולה כי היא המליצה לנאשם להודות בכתב האישום לאחר עיון בחומר הראיות ותיאור סיפור המעשה על ידי הנאשם, ובשים לב להודיית נאשמת. 2. לטענת עו"ד חן מאירי אין לומר כי היא לחצה על הנאשם להודות בכתב האישום אלא לכל היותר כי הנאשם הבין בדיעבד כי מצבו לא יוטב בהינתן המלצת שירות המבחן.

דין והכרעה

סעיף 153(א) לחסד"פ קובע כדלקמן:

153. חזרה מהודיה

(א) "הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

החוק אינו מגדיר מה הם אותם "נימוקים מיוחדים" בגינם יאשר ביהמ"ש את החזרה מההודיה. השאלה הרלוונטית להכרעה היא האם הנאשם מסר את הודייתו מרצון טוב וחופשי לאחר שהבין את המיוחס לו בכתב האישום. המקרים בהם יינתן לנאשם היתר לחזור בו מהודייתו הם מקרים בהם הנאשם הודה הנאשם באשמה מתוך לחץ פנימי או חיצוני או במקרים בהם לא הבין הנאשם את תוכן ההודיה ואת משמעותה. יש לציין כי בע"פ 3754/91 **מדינת ישראל נ' סמחאת**, הובעה גישה מקילה יותר ונקבע כי אף אם ההודיה ניתנה מתוך רצון טוב וחופשי והנאשם טעה בשיקוליו בעת שמסר אותה, רק אם בית המשפט התרשם כי מטרת החזרה מההודיה אינה יצירת יתרון דיוני, אלא רצונו האוטנטי של הנאשם להילחם על חפותו, יאשר ביהמ"ש את החזרה מההודיה.

פסיקה מאוחרת יותר, הדגישה כי המבחן המרכזי אותו יש לבחון בעת הכרעה בבקשה הוא "מבחן המניע", כלומר האם הסיבה להגשת הבקשה היא רצונו הכן והאמיתי של נאשם להיאבק על חפותו או שהמטרה היא לזכות ביתרון דיוני (ע"פ 6349/11 **גנס שניידר נ' מדינת ישראל**).

ייצוגו של הנאשם ע"י עו"ד בעת מתן ההודיה יהווה לרוב שיקול כנגד מתן אישור לנאשם לחזור בו מהודייתו, ועצם המלצת עוה"ד לנאשם להודות תוך הבהרה שאם לא יודה יהיה צפוי לעונש כבד יותר, אינה מצדיקה מתן היתר לחזרה מהודיה (ע"פ 10705/05 **מסיקה נ' מדינת ישראל**).

מבחן עזר אשר פותח בפסיקה בפסיקה הוא עיתוי הגשת הבקשה. בקשות לחזרה מההודיה אשר מוגשות לאחר מתן גזר הדין יתקבלו רק במקרים נדירים מאד. במקרים בהם הבקשה מוגשת טרם מתן גזר הדין, הרי שעדיין יש לבחון את נסיבות הגשת הבקשה בעוד ש"מבחן העיתוי" משמש כעזר להבנת המניע של הנאשם להגשת הבקשה.

במקרה שלפנינו מדובר בבקשה אשר הוגשה טרם מתן גזר הדין בשלב שלאחר הגשת תסקיר שירות המבחן, שניתן להגדירו כ"תסקיר שלילי". על אף כי מדובר בשלב שלפני גזר הדין, ניתן לסווג הגשת בקשה בעיתוי זה כקרובה יותר למתן הדין. ראה דברי כב' הש' רמי אמיר בתפ"ח (מחוזי מרכז) **15150-06-13 מדינת ישראל נ' גטנך**:

"ככלל, מידת ההקפדה עם נאשם שמבקש לחזור בו מהודיה איננה נמדדת באופן בינארי, שחור ולבן, תוך הבחנה בין שני שלבים בלבד, לפני גזר דין ואחרי גזר דין. ישנן גם מדרגות ביניים. ישנם גווני אפור. כך, למשל, כאשר גזר הדין לא ניתן עדיין, אך התקבל כבר תסקיר שלילי של שירות המבחן - במקרה כזה נראה את בקשת הנאשם לחזור בו מהודיה כקרובה יותר לבקשה המוגשת לאחר גזר דין. והטעם לכך ברור. ככל שנראה "שיקולי כדאיות" מובהקים יותר אצל הנאשם - כך ניטה יותר לדחות את בקשת החזרה מהודיה."

מעבר לכך, בענייננו, אין אינדיקציה לכך שטרם ההודאה, ב"כ של הנאשם הפעילה עליו לחץ שאינו לגיטימי החורג ממתן עצה משפטית. אף בבקשה עצמה מטעם הנאשם, ההתייחסות לב"כ הנאשם היא בלשון זכר, מה שאף מעלה ספק בכך שהנאשם זוכר את הסיטואציה בה ניתנה ההודאה. כמו כן לא נטען כי הנאשם אינו דובר עברית או סובל ממגבלה כלשהי אשר הייתה עשויה למנוע ממנו להבין את הודייתו והשלכותיה. מעבר לכך, הנאשם יוצג בשלב ביניים על ידי עו"ד נוסף, שלא רמז אפילו כי הנאשם מתעתד לחזור בו מהודאתו, ואילו הנאשם שנכח בדיון חלק על דברי בא כוחו רק בשאלת

מנגד, מסתבר כי עוד בעת הראיון שנערך לנאשם במסגרת עריכת התסקיר הראשון, נכתב כי הנאשם נטל אחריות "פורמאלית", משמע מסוייגת, על העבירה, וכן מסר גרסה להתרחשות הדברים, אשר אינה עולה בקנה אחד עם הודאתו. כל זאת כאשר מטבע הדברים הנאשם בא בדברים עם שירות המבחן שלא בליווי עו"ד.

על רקע כל אמור, נראה כי מחד בבואו בפני בית המשפט שם הנאשם עצמו מודה במשך זמן רב, למרות שהיה מיוצג בידי שני עו"ד שונים, ללא כל רמז כי אינו שלם עם הודאתו ומתכוון לחזור בו ממנה, כאשר ישנם סימנים לכך שרק כאשר הבין את המחיר העונשי הצפוי לו, בחר לחזור בו מהודאתו, באמצעות עו"ד שלישי. יחד עם זאת, דבריו בפני שירות המבחן במהלך הכנת התסקיר הראשון, שבאו בשלב מוקדם יחסית לאחר ההודאה בבית המשפט, ונאמרו באופן ישיר מפיו, מהווים בהחלט התנערות מן ההודאה, ועשויים לבסס את הטענה לפיה באופן אותנטי בקש לחזור בו מההודאה, כאשר מטעמיו הוא בחר שלא לעשות כן במעמד שני עו"ד הראשונים.

משכך, בסופו של יום, כאשר בהתנהלותו של הנאשם ישנם מחד מאפיינים של תמרון טקטי, אך מאידך ישנם גם מאפיינים לכך שלא היה שלם עם הודאתו ובאופן אותנטי ביקש לסגת ממנה, לא אוכל להיות שלם עם הותרת ההודאה על כנה.

על כן, אני מתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו, ומבטל את הכרעת הדין בעניינו. נקבע בזאת דיון הקראה ליום 8/3/17 שעה 12:00, ובמהלכו הנאשם ישיב ללא דיחוי לכתב האישום.

המזכירות תעביר את ההחלטה לצדדים בהקדם.

ניתנה היום, 26 פברואר 2017, בלשכה, בהעדר הצדדים.